

**РЦИ-Аланийы Горæтгæрон районы муниципалон равзæрды
муниципалон бюджетон нумæйагахуырадон уагдон «Советон
Цæдисы Хъæбатыр Селютин Аркадий Михайлы фырты номыл
Михайловскы астаукаг нумæйагахуырадон скъола»**

«МО æркаст»

МО разамонаг

Т.А. Медойты Медойты Т.А.

Суагъæ №1

«28» 08 2017аз

«Фидаргонд»

Директоры хæдивæг

Л.Д. Тогойты Тогойты Л.Д.

«30» 08 2017аз

«Фидаргонд»

Директор

А.Х. Медойты Медойты А.Х.

«28» 08 2017аз

Кусæн программæ ирон æвзагæй

7-æм кълас

Ахуырадон хай- филологи

Къæпхæн – бындурон

Ахуырадон пыланмæ гæсгæ сахæтты бæрц къуырийы мидæг – 1,5сах.

Ахуырадон пыланмæ гæсгæ сахæтты бæрц – 51 сах.

Сарæзта:

Ирон æвзаг æмæ литературæйы ахуыргæнæг Кодзаты Ф.И.

КУСÆН ПРОГРАММÆ ИРОН ÆВЗАГÆЙ 7-ÆМ КЪЛАСÆН

(Лавæрд цæуы хуызæгæн)

Кусæн программæ арæзт у Республликæ Цæгат Ирыстон-Аланийы ахуырад æмæ наукæйы Министрады уынаффæмæ гæсгæ фидаргонд программæйы бындурыл (Ирон æвзаджы программæ 1-11 кълæстæн. – Дзæуджыхъæу: СЕМ, 2014. – 76 ф.).

№	ны - мæ ц	Урочы темæ	сах	Урочы хуыз	Ахуыры фæстиуджытæ (ФПАС-мæ гæсгæ)			Ахуырадон архæйдтытæ
					Предметон	Универсалон ахуырадон архæйдтытæ	Удгоймагон	
1.		Æвзаг æмæ ныхасы тыххæй зонындзинæдтæ..Зындгонд адæмы хъуыдытæ ирон æвзаджы тыххай Текст. Тексты æмбарынад	1	Ныхасы рæзтыл кусыны урок	Æрдзурын мадæлон æвзаджы ахадындзинадыл адæймаджы царды, ныхас æмæ æвзаджы хицæндзинæдтыл, .	Коммуникативон: ныхасмæхъусын, æмбарын æй; хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрма гæсгæ. Регулятивон: хи архæйдтыты фæтк хибарæй сбæлвырд кæнын; хъæугæ информаци ссарын æмæ рахицæн кæнын. Базонæн: æвзаджы æмбарынадтæ зæрдыл æрлæууын кæнын	Мадæлон æвзаджы ахадындзианад царды; ирон æвзаджы аивдзинад æмæ йæ эстетикон тых æнкъарын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ (сочинени- хæдзармæ куыст)
2		6-æм кълæсы рацыд æрмæг зæрдыл æрлæууын кæнын	3					

3		Диктант грамматикон хэсимэ	1	Зонындзин эдтэ бэрэггэн эны урок		Коммуникативон: дзургэ эмэ фысгэ ныхасы хэрзхьэддзинадыл кусын. Регулятивон: ахуырадон архэйдтыты фэтк сбэрэг кэнын зонын. Базонэн: фысгэ эмэ дзургэ ныхас аразгайэ эвзаджы эгьдэуттэм эмбаргайэ хьус дарын	Раст фыссын эмэ раст дзурыныл архайын	Орфографион фэлтэрэнтэ, тексты орфографион анализ
---	--	----------------------------	---	---	--	--	---------------------------------------	---

Морфологи (56 с.)

1.		Мивдисэг. Мивдисэджы тыххэй рацыд эрмэг зэрдыл эрлэууын кэнын.	10	Рацыд эрмэг сфэлхат кэнын		Коммуникативон: ныхасмэхьусын, эмбарын ай; хи хьуыдытэ эргом кэнын ныхасы нысан эмэ уавэрмэ гэсгэ. Регулятивон: хи архэйдтыты фэтк хибарэй сбэлвырд кэнын; хьэугэ информаци ссарын эмэ рахицээн кэнын. Базонэн: эвзаджы эмбарынаэдтэ зэрдыл эрлэууын кэнын	Хибарэй кусынмэ, хибарэй зонындзинаэдтэ исынмэ тырнын	Зонын мивдисэджы грамматикон эууэлтэ.
2.		Цэугээмээдзэугэ мивдисэджытэ.	1	Ног эрмэг амоныны урок				
3.		Мивдисэджы бындуртэ	1	Ног эрмэг амоныны урок	Мивдисэджыты ифтындзэг зэрдыл эрлэууын кэнын	Коммуникативон: ныхасмэхьусын, эмбарын ай; хи хьуыдытэ эргом кэнын ныхасы нысан эмэ уавэрмэ гэсгэ. Регулятивон: хи архэйдтыты фэтк хибарэй сбэлвырд кэнын; хьэугэ информаци ссарын эмэ	Хьэлэсонтээмэ мхьэлэсонты ивынад ивгьуыд афоны бындыры (э-а, у-ы, д-с, т-с, нд-с, нт-с, ндз-гь, дз-гь) эмэ сэ растфыссынад.	Рацыд эрмэджы фэдыл бесэдэ; индивидуалон бафарст; фронталон бафарст

						рахицæн кæнын. Базонæн: æвзаджы æмбарынаедтæ зæрдыл æрлæууын кæнын		
4.		Мивдисджыты здæхæнтæ. Сæ нысаниуджытæ. Æргомон здæхæн.	1	Ног æрмæг амоныны урок	Мивдисæджы тыххæй рацыд æрмæг сфæлхат кæнын	Коммуникативон: комкоммæ ныхас аразын, нывтæм гæсгæ хъуыдыйæдтæ аразын Регулятивон: хи архæйдтытæм хъус дарын. Базонæн: хи ныхас раст рацаразын зонын; хъуыдыйады тыххæй рацыд æрмæг зæрдыл æрлæууын кæнын	Фыдыбæстæ æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гуырын кæнын	Мивдисæджы здæхæнтæ (æргомон, бæлиццаг, бадзырдон, фæдзæхстон)
5.		.Мивдисджыты здæхæнтæ. Бæлиццаг здæхæн.	1	Ног æрмæг амоныны урок	Мивдисæджы тыххæй рацыд æрмæг сфæлхат кæнын	Коммуникативон: ныхасмæхъусын, æмбарын æй; хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын. Базонæн: хи ныхас раст рацаразын, проблемæ раст сбæрæг кæнын.	Мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын; орфографион нормætæй пайда кæнынмæ тырнындзинад гуырын кæнын	Кæрæдзийы куыстыты хæрзхъæддзинад бæрæг кæнын
6.		Мивдисджыты здæхæнтæ. Бадзырдон здæхæн.	1	Ног æрмæг амоныны урок	Мивдисæджы тыххæй рацыд æрмæг сфæлхат кæнын	Коммуникативон: ныхасмæ хъусын, æмбарын æй; хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын. Базонæн: хи ныхас раст рацаразын, проблемæ раст сбæрæг	Мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын; орфографион нормætæй пайда кæнынмæ тырнындзинад гуырын кæнын	Рацыд æрмæджы фæдыл беседæ; индивидуалон бафарст; фронталон бафарст

					кæнын.			
7.		Мивдисджыты здæхæнтæ. Фæдзæхстон здæхæн.		Ног æрмæг амоныны урок	Мивдисæджы тыххæй рацыд æрмæг сфæлхат кæнын	Коммуникативон: искай ныхасмæхъусын, аргъ ын кæнын; хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: хи архæйдтытæм хъус дарын. Базонæн: æвзæджы æмбарындтæ зæрдыл æрлæууын кæнын	Эстетикон æнкъарæнтæ рæзын кæнын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыст.Къордты куыст, индивидуалон куыст
8.		Мивдисæг «вæййын», йæ ифтындзæг. Мивдисджыты растфыссынад.	1	Комбинар он урок ныхасы рæзтыл куысты элементти мæ	Бацамонын мивдисæджы ифтындзæг.	Коммуникативон: хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: хи архæйдтыты фæтк хибарæй сбæлвырд кæнын; хъæугæ информаци ссарын æмæ рахицæн кæнын. Базонæн: хи ныхас раст рацаразын, проблемæ раст сбæрæг кæнын.	Индивидуалон куыст кæнынмæ æмæ къорды архайынмæ разæнгард кæнын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ. Мивдисæджы дзырдарæзт.
9.		Мивдисæджы растфыссынад.		Урок- практикум	Бакусын мивдисæджы растфыссынадыл.. Мивдисæджы тыххæй рацыд æрмæг сфæлхат кæнын.	Коммуникативон: ныхасмæхъусын, æмбарын æй; хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: хи архæйдтытæм хъус дарын. Базонæн: æвзæджы æмбарындтæ зæрдыл æрлæууын кæнын	Фыдыбæстæ æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гуырын кæнын	Рацыд æрмæджы фæдыл беседа; индивидуалон бафарст; фронталон бафарст

10.		Нывæцæн «Фæззæг Ирыстонны»	1	Ныхасы рæзтыл кусыны урок	Æрдзурын тексты темæ куыд бæрæггонд цæуы, ууыл; фæцалх кæнын тексты темæ æргом кæныныл	<p>Коммуникативон: нихасмæхъусын, æмбарын æй; хи хъуыдытæ æргом кæнын нихасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ.</p> <p>Регулятивон: хи рæдыдтытæ раст кæнын хи архæйдтытæн аргъ кæнын.</p> <p>Базонæн: хи нихас раст рацаразын, проблемæ раст сбæрæг кæнын.</p>	Хи нихасы хъæд аивдæр кæнынмæ тырнындзинад рæзын кæнын	Текстимæ куыст: тексты анализ, текст рацаразыныл куыст æмæ а.д., алыхуызон жанрты æмæ функционалон хуызты тексттæ аразын;
11.		Контролон куыст.	1	Зонындзин æдтæ бæрæггæн æны урок.	Бакусын мивдисæджы растфыссынадыл.. Мивдисæджы тыххæй рацыд æрмæг сфæлхат кæнын.	<p>Коммуникативон: нихасмæхъусын, æмбарын æй; хи хъуыдытæ æргом кæнын нихасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ.</p> <p>Регулятивон: хи архæйдтыты фæтк хибарæй сбæлвырд кæнын; хъæугæ информаци ссарын æмæ рахицæн кæнын.</p> <p>Базонæн: хи нихас раст рацаразын, проблемæ раст сбæрæг кæнын.</p>	Орфографион нормætæй пайда кæнынмæ тырнындзинад гуырын кæнын	Рацыд æрмæг сфæлхат кæнын, фæцалх кæнын грамматикон æмбарынæдтæй нихасы мидæг пайда кæныныл
12.		Лексика фæлхат кæнын.	1	Комбинар он урок нихасы рæзтыл кусыны урочы элементти ма	Бацамонын дзырды лексикон нысаниуæджы æмбарынад	<p>Коммуникативон: нихасмæ хъусын, æмбарын æй; хи хъуыдытæ æргом кæнын нихасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ.</p> <p>Регулятивон: хи архæйдтыты фæтк хибарæй сбæлвырд кæнын; хъæугæ информаци ссарын æмæ</p>	Фыдыбæстæмæ уарзондзинад гуырын кæнын	Лексикон фæлтæрæнтæ. Тексты лексикон анализ. Сфæлдыстадон куыстытæ.

						рахицæн кæнын. Базонæн: хи ныхас раст рацаразын, проблемæ раст сбæрæг кæнын.		
13.		Комкоммæ æмæ фæрссаг ныхас	1	Ног æрмæг амоныны урок	Рацыд æрмæг сфæлхат кæнын, фæцалх кæнын грамматикон æмбарынадтæй ныхасы мидæг пайда кæныныл	Коммуникативон: хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: хи хъуыдытæ раргом кæнынаен хъæугæ дзырдтæ ссарын. Базонæн: хи ныхас раст рацаразын.	Сфæлдыстадон куыст кæнынмæ тырнындзианд рæзын кæнын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ; тексты анализ
14.		Мивдисæджы æнæцæсгомон форматае	1	Ног æрмæг амоныны урок	Бакусын мивдисæджы растфыссынадыл.. Мивдисæджы тыххæй рацыд æрмæг сфæлхат кæнын.	Коммуникативон: ныхасмæхъуысын, æмбарын æй; хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæен аргъ кæнын. Базонæн: æвзаджы æмбарынадтæ зæрдыл æрлаууын кæнын	Мадаелон æвзаг ахуыр кæнынмæ тырнындзинад гуырын кæнын	Синтаксисон æвзæрстытæ. Кæрæдзийы куыстыты хæрзхъæддзинад бæрæг кæнын. Къордты куыст. Сфæлдыстадон куыстытæ.
15.		Мивдисæджы дзырдарæзт	1	Ног æрмæг амоныны урок	Рацыд æрмæг сфæлхат кæнын, фæцалх кæнын грамматикон æмбарынадтæй ныхасы мидæг пайда кæныныл	Коммуникативон: хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: хи хъуыдытæ раргом кæнынаен хъæугæ дзырдтæ ссарын. Базонæн: хибарæй	Фыдыбæстæм уарзондзинад гуырын кæнын	Рацыд æрмæджы фæдыл беседæ; индивидуалон бафарст; фронталон бафарст

						архайын, хи архæйдтыты хæрзхæддинад бæрæг кæнын		
16.		Мивдисæджы растфыссынад	1	Ног æрмæг амоныны урок	Мивдисæджы тыххæй рацыд æрмæг сфæлхат кæнын, бакусын мивдисæджы растфыссынадыл	Коммуникативон: хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: хи хъуыдытæ раргом кæнынæн хъæугæ дзырдтæ ссарын. Базонæн: хибарæй архайын, архæйдтыты хæрзхæддинад бæрæг кæнын	Сфæлдыстадон куыст кæнынмæ тырнындианд рæзын кæнын	Морфологион æвзæрстытæ, дидактик он хъæзтытæ
17.		Куыд равзарын хъæуы мивдисæг	1	Рацыд æрмæг сфæлхат кæнын	Мивдисæджы тыххæй рацыд æрмæг сфæлхат кæнын	Коммуникативон: къорды кусынмæ арæхыныл кусын. Регулятивон: хи архæйдтытæ æмæ къорды уæнгты архæйдтытæн фæтк аразын. Базонæн: хибарæй архайын, архæйдтыты хæрзхæддинад бæрæг кæнын	Къорды кусынмæ разæнгард кæнын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ.
18.		Изложени «Лунаны хъæд»	1	Ныхасы рæзтыл кусыны урок	Фæцалх кæнын тексты темæ æргом кæныныл	Коммуникативон: ахуыргæнаг æмæ æмкъласонтимæ иумæ кусын зонын, ахуырадон диалог аразын Регулятивон: хи архæйдтытæн фæтк аразын, раст сæ кæнын, сæ фæстиуджытæ равзарын	Хи ныхасы хъæд аивдæр кæнынмæ тырнындинадыл куыст	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ

						зонын Базонаен: хибарæй архайын, архæйдтыты хæрзхæддзинад бæрæг кæнын		
19.		<i>Миногми.</i> Ивгъуыд афоны миногмитæ	5 1	Ног æрмæг амоныны урок	Бацамонын миногми куыд мивдисæджи сæрмагонд æнаивгæ форма.	Коммуникативон: ахуыргæнæг æмæ æмкъласонтимæ иумæ кусын зонын, ахуырадон диалог аразын Регулятивон: хи архæйдтытæн фæтк аразын, раст сæ кæнын, сæ фæстиуджытæ равзарын зонын Базонаен: хибарæй архайын, архæйдтыты хæрзхæддзинад бæрæг кæнын	Мадаелон æвзаг ахуыр кæнынмæ тырнындзинад гуырын кæнын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ
20.		Суинаг афоны миногмитæ	1	Ног æрмæг амоныны урок	Бацамонын суинаг афоны миногмитæ.	Коммуникативон: хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ; мадаелон æвзаджи аивгæнæн мадзæлттæй пайда кæнгæйæ, монологон ныхас аразын. Регулятивон: хи хъуыдытæ раргом кæнынæн хъæугæ дзырдтæ ссарын. Базонаен: хи ныхас раст рацаразын.	Хи ныхасы хъæд аивдæр кæнынмæ тырнын	Фысгæ ныхасы рæзтыл куыст. Кæрæдзийы куыстыты хæрзхæддзинад бæрæг кæнын
21.		Миногмиты растфыссынад	1	Растфыссы надыл	Бакусын миногмиты	Коммуникативон; фæрстытæ æвæрын зонын	Иртасæн куыстытæ æххæст кæнынмæ	Рацыд æрмæджы фæдыл беседæ;

				кусыны урок	растфыссынадыл.	быцау кэнын зонын хи хъуыдытэ æргом кэнын зонын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кэнын, ахуыры фæстиуджытэ рагацау сбæрæг кэнын. Базонаен: хи архæйдтыты рефлексии; хи хъуыдытэ (зониндзинæдтэ) логикон æгъдауæй равæрын.	тырнын	индивидуалон бафарст; фронталон бафарст
21.	Фæрссагми. Фæрссагми мивдисæгæй арæзт сæрмагонд æнæивгæ формæ.	4 1	Ног æрмæг амоныны урок	Бацамонын фæрссагми куыд мивдисæджы сæрмагонд æнæивгæ формæ.	Коммуникативон; хи хъуыдытэ æргом кэнын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кэнын. Базонаен: хи архæйдтыты рефлексии; хи хъуыдытэ (зониндзинæдтэ) логикон æгъдауæй равæрын.	Раст фыссын æмæ раст дзурыныл архайын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ.	
22.	Миногми æмæ фарссагми. Тест.	1	Рацыд æрмæг сфæлхат кэнын	Миногми æмæ фæрссагмийы тыххæй рацыд æрмæг сфæлхат кэнын	Коммуникативон: дзургæ æмæ фысгæ ныхасы хæрзхъæддинадыл кусын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кэнын зонын. Базонаен: фысгæ æмæ дзургæ ныхас аразгæйæ æвзаджы æгъдауттæм æмбаргæйæ хъус дарын	Хибарæй кусынмæ, хибарæй зониндзинæдтæ исынмæ тырнын	Къордты куыст, индивидуалон куыст	

23.		Миногмиты арæзт æмæ раст фыссынад фæлхат кæнын	1	Рацыз æрмæг сфæлхат кæнын	Бацамонын миногмиты арæзт æмæ растфыссынад	Коммуникативон; хи хъуыдытæ æргом кæнын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын. Базонаен: хи архæйдтыты рефлексии; хи хъуыдытæ (зонындзинаedtæ)логикон æгъдауæй равæрын.	Къорды кусынмæ разæнгард кæнын	Рацыз æрмæджы фæдыл беседæ; индивидуалон бафарст; фронталон бафарст
24.		Фæрссагмиты арæзт æмæ растфыссынад фæлхат кæнын	1	Комбинар он урок ныхасы рæзтыл кусыны урочы элементти мæ	Бацамонын фæрссагмиты арæзт æмæ растфыссынад	Коммуникативон: дзургæ æмæ фысгæ ныхас раст кæнын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын. Базонаен: дзырдурæттæй пайда кæнын; анализ и синтез кæнын.	Ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад рæзын кæнын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ; тексты анализ
25.		Фæрсдзырд. Фæрсдзырд куыд сæрмагонд ныхасы хай.	8 1	Ног æрмæг амоныны урок	Бацамонынфæрсдзырд куыд сæрмагонд ныхасы хай.	Коммуникативон: дзургæ æмæ фысгæ ныхас раст кæнын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын. Базонаен: дзырдурæттæй пайда кæнын; анализ и синтез кæнын.	Хи ныхасы хъæд аивдæр кæнынмæ тырнын	. Сфæлдыстадон куыстытæ.
26.		Фæрсдзырдты дих сæ нысаниуæгмæ гæсгæ	1	Ног æрмæг амоныны урок	Бацамонын фæрсдзырдты дих сæ нысаниуæгмæ гæсгæ	Коммуникативон: дзургæ æмæ фысгæ ныхас раст кæнын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын.	Ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын	. Тексты анализ. Сфæлдыстадон куыстытæ.

						Базонаен: хи архæйдтыты рефлексии; хи хъуыдытæ (зонындзинаедтæ) логикон æгъдауæй равæрын.		
27.		Фæрдзырдты бæрцбарæнтæ	1	Ног æрмæг амоныны урок	Бацамонын фæрдзырдты бæрцбарæнтæ	Коммуникативон: дзургæ æмæ фысгæ ныхас раст кæнын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын. Базонаен: Бацамонын фæрсдзырдты грамматикон æууæлтæ.	Хи дзырдуат аивдæр кæнынмæ тырнын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ
28.		Номдартæй арæзт фæрсдзырдтæ	1	Ног æрмæг амоныны урок	Бацамонынномдартæй арæзт фæрсдзырдтæ	Коммуникативон; фæрстытæ æвæрын зонын быцæу кæнын зонын хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын. Базонаен: хи архæйдтыты рефлексии; хи хъуыдытæ (зонындзинаедтæ) логикон æгъдауæй равæрын.	Ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын	Къордты куыст, индивидуалон куыст.
29.		Миногонтæй æмæ нымæцонтæй арæзт фæрсдзырдтæ	1	Ног æрмæг амоныны урок	Бацамонминогонтæй æмæ нымæцонтæй арæзт фæрсдзырдтæ	Коммуникативон: дзургæ æмæ фысгæ ныхас раст кæнын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын.	Текстæн монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын	Сфæлдыстадон куыстытæ. Къордты куыст.

						Базонаен: дзырдуэттэй пайда кæнын; анализ и синтез кæнын.		
30.		Номивжæджытæй арæзт фæрсдзырдтæ. Номивæгон фæрсдзырдтæ	1	Ног æрмæг амоныны урок	Бацамон номивджытæй арæзт фæрсдзырдтæ	Коммуникативон: дзургæ æмæ фысгæ ныхас раст кæнын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын. Базонаен: дзырдуэттэй пайда кæнын; анализ и синтез кæнын.	Хи дзырдуат аивдæр кæнынмæ тырнын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстыгæ
31.		Фæрсдзырдтæй арæзт фæрсдзырдтæ	1	Ног æрмæг амоныны урок	Бацамонфыæрсд зырдтæй арæзт фæрсдзырдтæ	Коммуникативон: къорды кусын; хи æмæ искæй ныхас раст кæнын. Регулятивон: къорды ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын. Базонаен: дзырдуэттэй пайда кæнын; анализ и синтез кæнын.	Хибарæй архайын, хи архæйдтыты хæрзхæддзинад бæрæг кæнын	Къордты куыст, индивидуалон куыст
32.		Куыд равзарын хъæуы фæрсдзырд	1	Урок- хъазт	Бацамонфыæрд зырд æвзарыны фæтк.	Коммуникативон: хи æмæ искæй ныхас раст кæныныл архайын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын. Базонаен: анализ и синтез кæнын; хи архæйдтыты рефлекси;	Раст фыссын æмæ раст дзурыныл архайын	Кæрæдзийы куыстыты хæрзхæддзинад бæрæг кæнын

						хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын.		
33.		Фæрсдзырд æмæ йæ растфыссынад. Тест	1	Рацыд æрмæг сфæлхат кæнын	Бакусын фæрсдзырды растфыссынадыл.	Коммуникативон: хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: хи хъуыдытæ раргом кæнынæн хъæугæ дзырдтæ ссарын. Базонæн: хи ныхас раст рацаразын.	Хи ныхасы хъæд аивдæр кæнынмæ тырнын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ, предметы æрфыст цæттæ кæнын
34.		<i>Æххуысгæнæг ныхасы хæйттæ.</i> <i>Фæсæвæрд.</i> Фæсæвæрд куыд æххуысгæнæн ныхасы хай.	4 1	Ног æрмæг амоныны урок	Бацамонын фæсæвæрдты нысаниуæг.	Коммуникативон: хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын. Базонæн: хи архæйдтыты рефлeksi; хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын.	Къорды кусынмæ разæнгард кæнын	Къордты куыст, индивидуалон куыст
35.		Фæсæвæрдты равзæрд.	1	Ног æрмæг амоныны урок	Бацамонын Фæсæвæрдты равзæрд.	Коммуникативон; фæрстытæ æвæрын зонын быцау кæнын зонын хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ	Ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын	Морфологион æвзæрстытæ, нывмæ гæсгæ куыст; дидактикон хъæзтытæ

						рагацау сбæрæг кæнын. Базонæн: хи архæйдтыты рефлекси; хи хъуыдытæ (зониндзинадтæ) логикон æгъдауæй раварын.		
35.		Фæсæвардты растфыссынад. Куыд равзарын хъæуы фæсæвард	1	Комбинар он урок	Бацамонын фæсæвардты растфыссынад	Коммуникативон; фæрстытæ æварын зонын быцау кæнын зонын хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын. Базонæн: хи архæйдтыты рефлекси; хи хъуыдытæ (зониндзинадтæ) логикон æгъдауæй раварын.	Ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ, предметы æрфыст цæттæ кæнын
36.		<i>Разæвард.</i>	1	Ног æрмæг амоныны урок	Бацамонын разæварды нысаниуæг.	Коммуникативон: фæрсты тæ æварын зонын быцау кæнын зонын хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтытæ бæлвырд кæнын, иу архайдæй иннæмæ рахизын зонын Базонæн: хи архæйдтыты рефлекси; хи хъуыдытæ (зониндзинадтæ) логикон æгъдауæй раварын.	Иртасæн куыстытæ æххæст кæнынмæ тырнын	Къордты куыст, индивидуалон куыст

37.		Фәсәвәрд. Разәвәрд. Тест	1	Рацыз әрмәг сфәлхат кәнын	Рацыз әрмәг сфәлхат кәнын, хи ныхасы мидәг рацыз әвзаджи иуәгтәй пайда кәныныл ахуыр кәнын; рәдыдгытә раст кәныныл архайын	Коммуникативон: хи хъуыдытә раргом кәнынән цы әвзаджи иуәгтә хъәуы, уый әмбарын, равзарын сә зонын Регулятивон: ахуырадон архәйдгытә бәлвырд кәнын, иу архайдәй иннәмә рахизын зонын Базонән: хи архәйдгыты рефлекси; хи хъуыдытә (зонындзинәдтә) логикон әгъдауәй раварын.	Хи ныхасы хъәд аивдәр кәнынмә тырнын	Дзургә әмә фысгә ныхасы рәзтыл куыстытә.
38.		Бәттәг. Бәттәг куыд әххуысгәнәг ныхасы хай.	4 1	Ног әрмәг амоныны урок	Бацамонын бәттәг куыд әххуысгәнән ныхасы хай.	Коммуникативон: фәрсты тә әвәрын зонын быцау кәнын зонын хи хъуыдытә әргом кәнын зонын. Регулятивон: ахуырадон архәйдгытә бәлвырд кәнын, иу архайдәй иннәмә рахизын зонын Базонән: хи архәйдгыты рефлекси; хи хъуыдытә (зонындзинәдтә) логикон әгъдауәй раварын.	Раст фыссын әмә раст дзурынын архайын	Рацыз әрмәджи фәдыл беседә; индивидуалон бафарст; фронталон бафарст; дидактикон хъазт
39.		Хуымәтәг әмә вазыгджын бәттәгтә. Вазыгджын бәттәгты растфыссынад.	1	Ног әрмәг амоныны урок	Бацамонын хуымәтәг әмә вазыгджын бәттәгтә. Вазыгджын	Коммуникативон: фәрсты тә әвәрын зонын быцау кәнын зонын хи хъуыдытә әргом кәнын зонын.	Хибарәй кусынмә, хибарәй зонындзинәдтә исынмә тырнын	Рацыз әрмәджи фәдыл беседә; индивидуалон

					бæттæгты растфыссынад.	Регулятивон: ахуырадон архæйдтытæ бæлвырд кæнын, иу архайдæй иннæмæ рахизын зонын Базонæн: хи архæйдтыты рефлекси, хи хъуыдытæ (зонындзинаedtæ) логикон æгъдауæй равæрын.		бафарст; фронталон бафарст; дидактикон хъазт
40.		Бабæттæг бастдзинады бæттæгтæ хуымæтæг æмæ бабæттæгæвазыгджын хъуыдыйæдты	1	Комбинар он урок	Бацамонын бабæттæг бастдзинады бæттæгтæ хуымæтæг æмæ бабæттæгæвазыгджы н хъуыдыйæдты	Коммуникативон: фæрсты тæ æвæрын зонын быцæу кæнын зонын хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтытæ бæлвырд кæнын, иу архайдæй иннæмæ рахизын зонын Базонæн: бабæттæг бастдзинады бæттæгтæ хуымæтæг æмæ бабæттæгæвазыгджын хъуыдыйæдты	Ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын	Кæрæдзийы куыстыты хæрзхæддзинад бæрæг кæнын
41.		Домгæбастдзинады бæттæгтæ домгæвазыгджын хъуыдыйæды	1	Ног æрмæг амоныны урок	Бацамонын домгæбастдзинад ы бæттæгтæ домгæвазыгджын хъуыдыйæды	Коммуникативон: . фæрстытæ æвæрын зонын быцæу кæнын зонын хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтытæ бæлвырд кæнын, иу архайдæй иннæмæ рахизын зонын	Хибарæй кусынмæ, хибарæй зонындзинаedtæ исынмæ тырнын	Дидактикон хъазт; дзырдбыдтæ æххæст кæнын; тексты анализ

						Базонаен: домгæбастдзинады бæттæгтæ домгæвазыгджын хъуыдыйады		
42.		Куыд æвзарын хъæуы бæттæг	1	Рацыд æрмæг сфæлхат кæнын	Рацыд æрмæг сфæлхат кæнын, хи ныхасы мидæг рацыд æвзаджы иуæгтæй пайда кæныныл ахуыр кæнын; рæдыдтытæ раст кæныныл архайын	Коммуникативон: фæрстытæ æвæрын зонын быцæу кæнын зонын хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтытæ бæлвырд кæнын, иу архайдæй иннаемæ рахизын зонын Базонаен: Бæттæг æвзарыны фæтк	Хибарæй кусынмæ, хибарæй зонындзинадтæ исынмæ тырнын	Морфологион æвзæрстытæ; дзырдбæстытæ æмæ хъуыдыйæдтæ аразыныл куыст
43.		Контролон куыст	1	Зонындзин æдтæ фæлхатгæ нæн урок	Рацыд æрмæг сфæлхат кæнын, хи ныхасы мидæг рацыд æвзаджы иуæгтæй пайда кæныныл ахуыр кæнын; рæдыдтытæ раст кæныныл архайын	Коммуникативон: хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: хи хъуыдытæ раргом кæнынаен хъæугæ дзырдтæ ссарын. Базонаен: хи ныхас раст рацаразын.	Сфæлдыстадон куыст кæнынмæ разæнгарддзинад	Текстæн пълан аразыныл куыст; пъланмæ гæсгæ текст хи ныхæстæй радзурын; хи текст фыссын
44.		<i>Хайыг.</i> Хайыг. Куыд æххуысгæнаг ныхасы хай	1 1	Ног æрмæг амоныны урок	Бацамонын хайыг куыд æххуысгæнаг ныхасы хай.	Коммуникативон: нымæцонтæй хи хъуыдытæ раргом кæнынаен пайда кæныныл архайын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтытæ бæлвырд кæнын, иу архайдæй иннаемæ рахизын	Хибарæй кусынмæ, хибарæй зонындзинадтæ исынмæ тырнын	Къордты куыст, индивидуалон куыст

						зонын Базонаен: хи архæйдтыты рефлеси;хи хъуыдытæ (зонындзинадтæ) логикон æгъдауæй равæрын.		
45.		Хайыгты дих сæ амындмæ гæсгæ		Ног æрмæг амонаны урок	Бацамонын хайыгты грамматикон миниуджытæ æмæ сæ арæзт.	Коммуникативон: нымæцонтæй хи хъуыдытæ раргом кæнынæн пайда кæныныл архайын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтытæ бæлвырд кæнын, иу архайдæй иннæмæ рахизын зонин Базонаен: хи архæйдтыты рефлеси;хи хъуыдытæ (зонындзинадтæ) логикон æгъдауæй равæрын.	Иртасæн куыстытæ æххæст кæнынмæ тырнын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ.
46.		Куыд равзарын хъæуы хайыг		Урок-хъазт	Бацамонын хайыг æвзарыны фæтк.	Коммуникативон: хи хъуыдытæ æргом кæнын, искæй хъуыдытæм хъусын, аргъ сын кæнын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, æмкъласонтимæ иумæ архайын, хибарæй ног ахуырадон архадмæ рахизын. Базонаен: æвзаджы иуæгтæн анализ кæнын, дзырдты æмæ хъуыдыйæдты'хсæн	Раст фыссын æмæ раст дзурыныл архайын	Морфологион æвзарстытæ; интернеты æрмæгимæ кусын

						ахастытæ аразын		
47.		Хайыг æмæ йæ растфыссынад. Тест.		Рацыд æрмæг сфæлхат кæнын	Бакусын хайыгты растфыссынадыл.	Коммуникативон: хи ныхас аразын, ныхасы рæдыдтытæ раст кæнын Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, æмкъласонтимæ иумæ архайын, хибарæй ног ахуырадон архадмæ рахизын Базонæн: æвзаджы иуæгтæн анализ кæнын, дзырдты æмæ хъуыдыйæдты хсæн ахастытæ аразын	Хи ныхасы хъæд аивдæр кæнынмæ тырнын	Рацыд æрмæджы фæдыл беседæ; индивидуалон бафарст; фронталон бафарст. Кæрæдзийы куыстыты хæрзхъæддинад бæрæг кæнын
48.		<i>Æвастхъæр.</i> Æвастхъæр куыд æххуысгæнæг ныхасы хай. Æвастхъæрты нысаниуæг.	1	Ног æрмæг амонаны урок	Бацамонаны æвастхъæр куыд æххуысгæнæг ныхасы хай. Æвастхъæрты нысаниуæг.	Коммуникативон; фæрстытæ æвæрын зонын быцæу кæнын зонын хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын. Базонæн: хи архæйдтыты рефлексии; хи хъуыдытæ (зонындзинаедтæ) логикон æгъдауæй равæрын.	Хибарæй кусынмæ, хибарæй зонындзинаедтæ исынмæ тырнын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ.
49.		Æвастхъæрты арæзт. Æвастхъæрты растфыссынад		Ног æрмæг амонаны урок	Бакусын æвастхъæрты растфыссынадыл.	Коммуникативон; фæрстытæ æвæрын зонын быцæу кæнын зонын хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын.	Раст фыссын æмæ раст дзурыныл архайын	Къордты куыст, индивидуалон куыст

						<p>Регулятивон: ахуырадон архәйдтыты фәтк сбәрәг кәнын, ахуыры фәстиуджытә рагацау сбәрәг кәнын. Базонаен: хи архәйдтыты рефлексии; хи хъуыдытә (зонындзинаәдтә) логикон әгъдауәй равәрын.</p>		
50.		Æххуысгәнәг ныхасы хәйтгә фәлхат кәнын		Рацыд әрмәг сфәлхат кәнын	Рацыд әрмәг сфәлхат кәнын, хи ныхасы мидәг рацыд әвзаджи иуәгтәй пайда кәныныл ахуыр кәнын; рәдыдтытә раст кәныныл архайын	<p>Коммуникативон; фәрстытә әвәрын зонын быцаәу кәнын зонын хи хъуыдытә әргом кәнын зонын. Регулятивон: ахуырадон архәйдтыты фәтк сбәрәг кәнын, ахуыры фәстиуджытә рагацау сбәрәг кәнын. Базонаен: хи архәйдтыты рефлексии; хи хъуыдытә (зонындзинаәдтә) логикон әгъдауәй равәрын</p>	Сфәлдыстадон куыст кәнынмә разәнгарддзинад	Дзургә әмә фысгә ныхасы рәзтыл куыстытә.
51.		Ныхасы хәйтты растфыссынад фәлхат кәныны урок	1	Рацыд әрмәг сфәлхат кәнын	Рацыд әрмәг сфәлхат кәнын, хи ныхасы мидәг рацыд әвзаджи иуәгтәй пайда кәныныл ахуыр кәнын; рәдыдтытә раст	<p>Коммуникативон; фәрстытә әвәрын зонын быцаәу кәнын зонын хи хъуыдытә әргом кәнын зонын. Регулятивон: ахуырадон архәйдтыты фәтк сбәрәг кәнын,</p>	Раст фыссын әмә раст дзурыныл архайын	Рацыд әрмәджи фәдыл беседа; индивидуалон бафарст; фронталон бафарст; дидактикон хъазт

					кæныныл архайын	ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын. Базонæн: хи архæйдтыты рефлексии; хи хъуыдытæ (зонындзинаедтæ) логикон æгъдауæй раварын		
		Æдæппæт	51					

Фиппаинæгтæ:

1. Къæлиндарон-тематикон пълан хуызæгæн лæвæрд кæй цæуы, уымæ гæсгæ йæм алы ахуыргæнæгæн дæр йæ бон у ивдзинаедтæ бахæссын. Урокты хуызтæ, практикон куысты хуызтæ, УАА урочы, информацион ахуырадон фæрæзтæ алчи дæр фыссы йæхимæ гæсгæ, урочы цæмæй пайда кæны, уый хынцгæйæ. Хицæн скъолаты ирон æвзаг ахуыр кæнынаен алыхуызон сахæттæ лæвæрд кæй цæуы, уымæ гæсгæ ахуыргæнæджы ивдзинаедтæ бахæссын бахъæудзæн сахæтты нымæцмæ дæр.

2. Къæлиндарон-тематикон пъланмæ гæсгæ 7-æм къласы фысгæ куыстыты нымæц у ахæм:
диктантгæ – 4
изложенигæ – 4
сочиненигæ – 2-3 (фылдæр – хæдзармæ лæвæрд).

Фысгæ куыстытæ дæр лæвæрд цæуынц хуызæгæн: ахуыргæнæгæн йæ уавæртæм æмæ скъоладзауты зонындзинаедтæм гæсгæ йæ бон у сæ нымæцмæ ивдзинаедтæ хæссын.